

Teknolohiateollisuus

Teknolomiteollisuuden tilanteesta ja tulevaisuuden osaamis- /osaajatarpeista

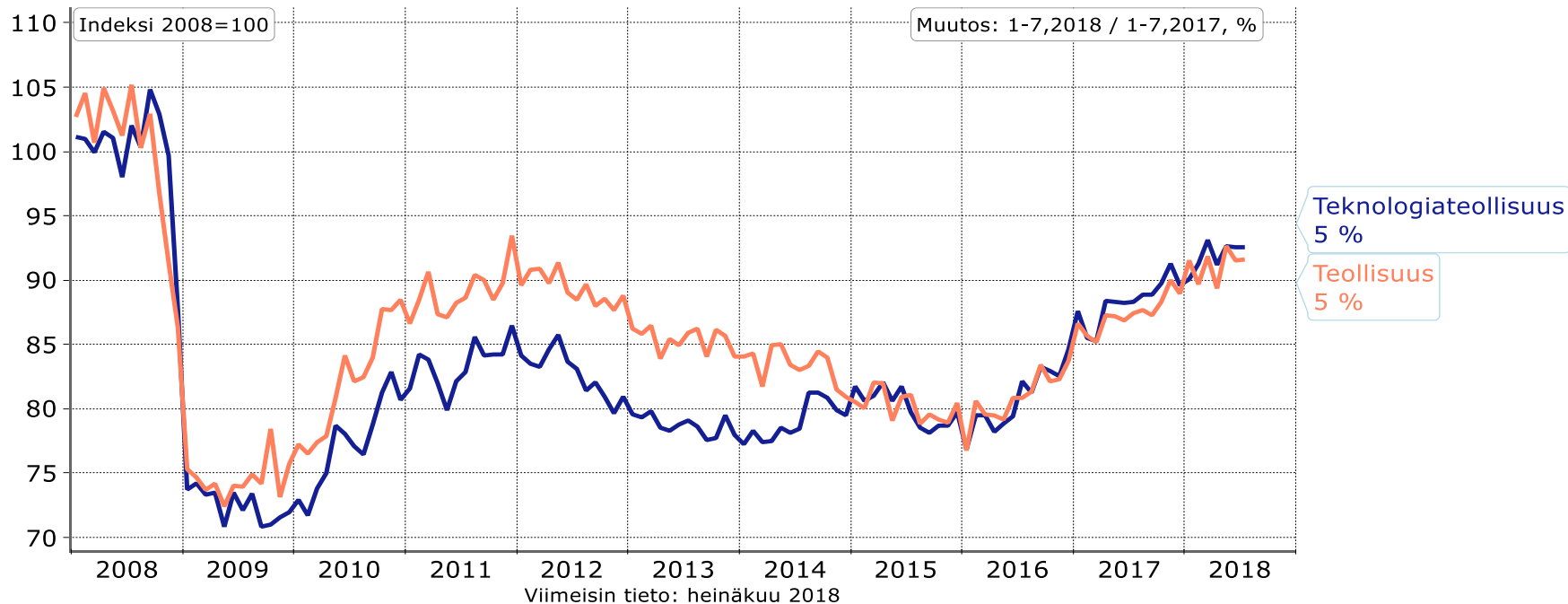
Teppo Virta

Aluepäällikkö

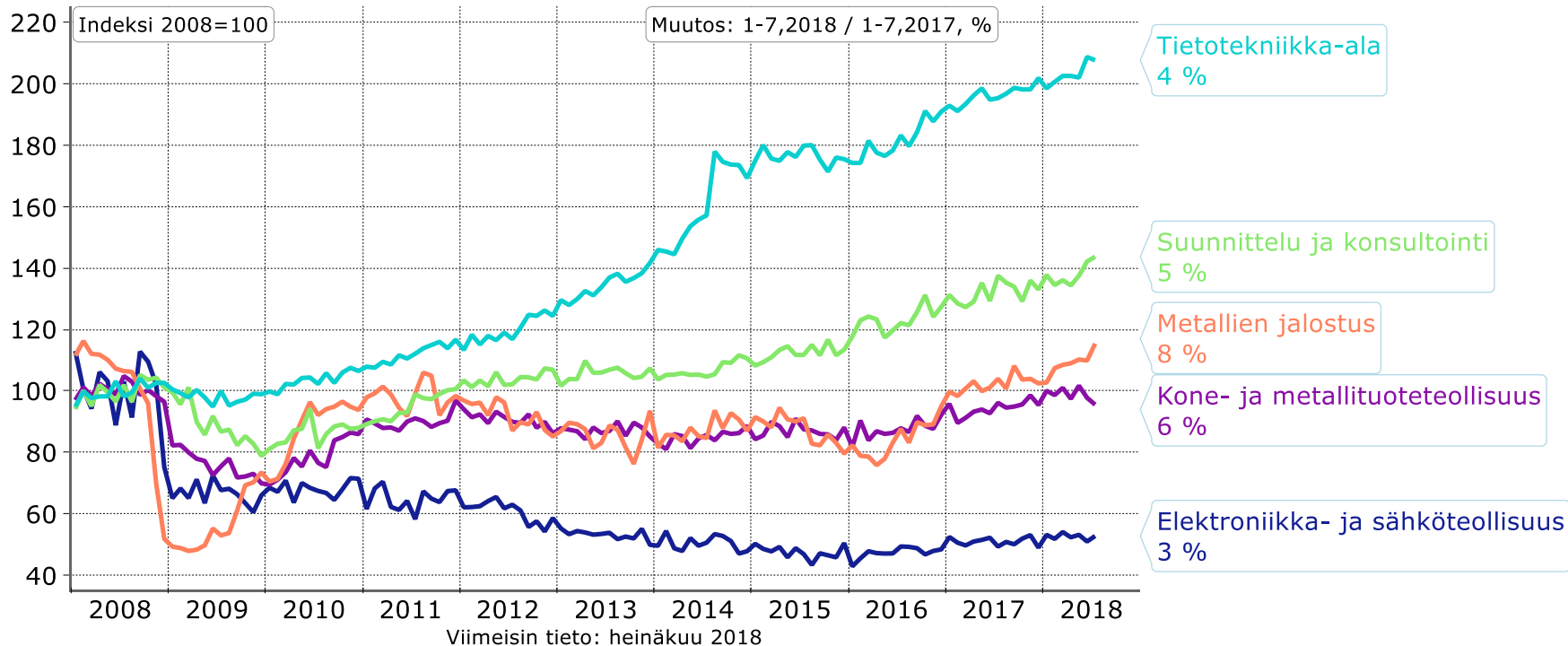
Teknolomiteollisuus ry.

Teknologiатеollisuuden ja koko teollisuuden liikevaihto Suomessa on kasvanut alkuvuonna

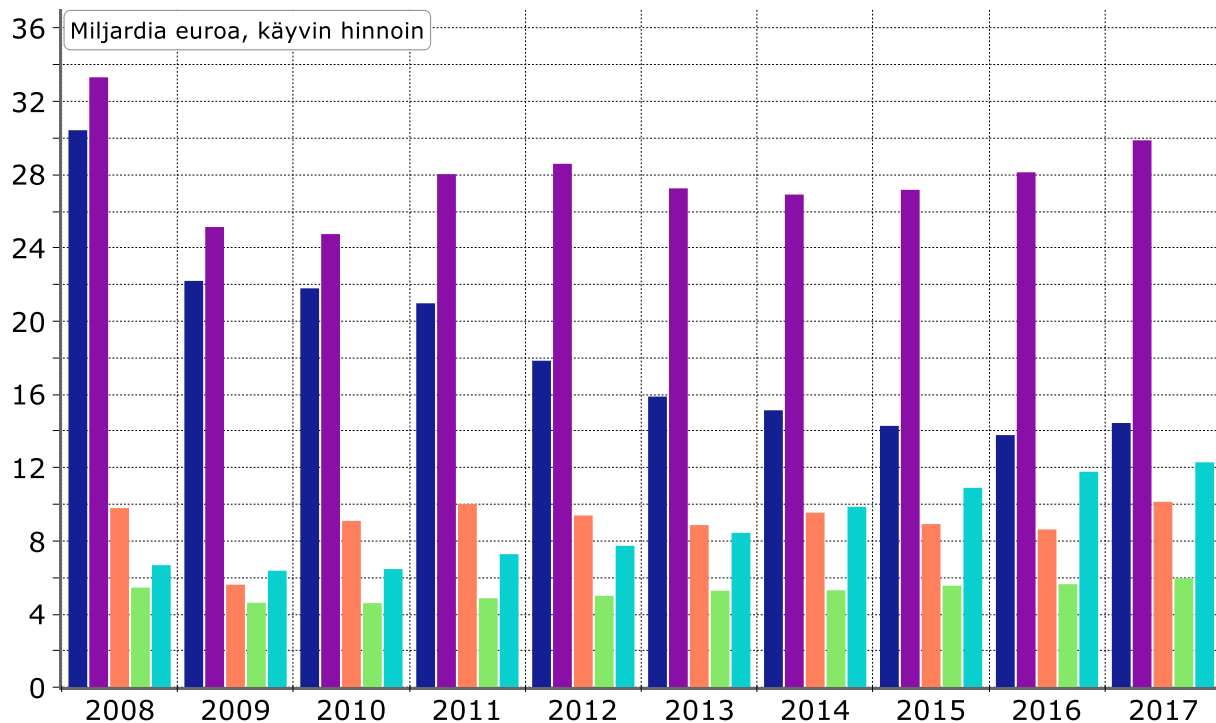
Kasvusta puolet on ollut tuottajahintojen nousua, puolet volyymikasvua

Teknologiатеollisuuden liikevaihto Suomessa on kasvanut kaikilla päätoimialoilla

Teknologiатеollisuuden liikevaihto Suomessa kasvoi 7 % vuonna 2017 ollen 72,7 miljardia euroa

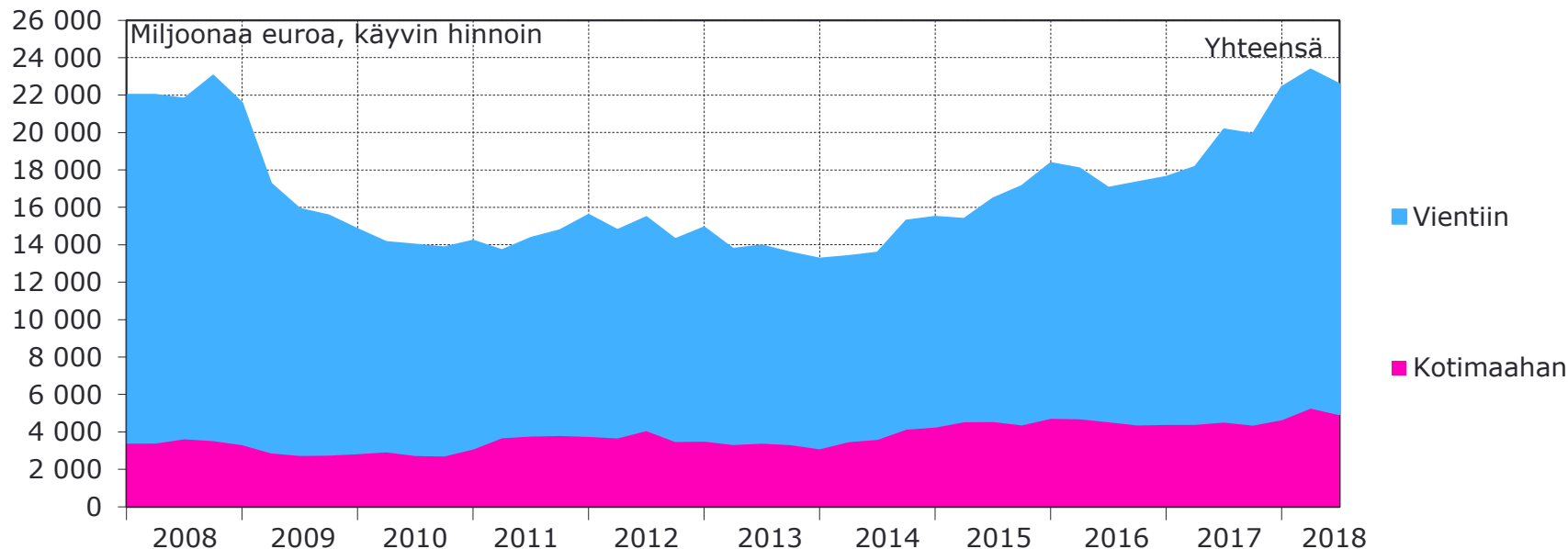

- Elektroniikka- ja sähköteollisuus
- Kone- ja metallituoteteollisuus
- Metallien jalostus
- Suunnittelu ja konsultointi
- Tietotekniikka-ala

Liikevaihdon kasvu 2017, %:

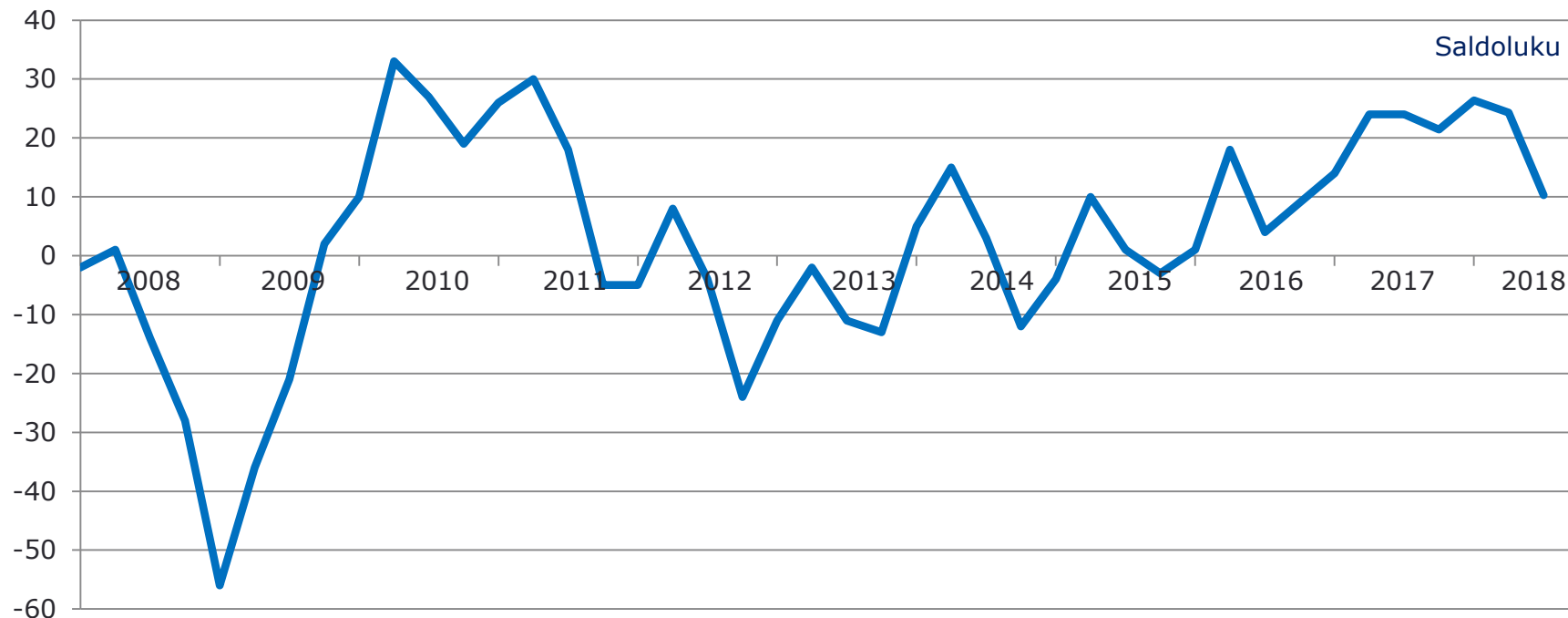
Kone- ja metalli	+6 %
Elektroniikka- ja sähkö	+5 %
Metallien jalostus	+17 %
Suunnittelu- ja konsultointi	+6 %
Tietotekniikka	+4 %

Teknologiатеollisuuden* tilauskanta Suomessa pysynyt hyvällä tasolla

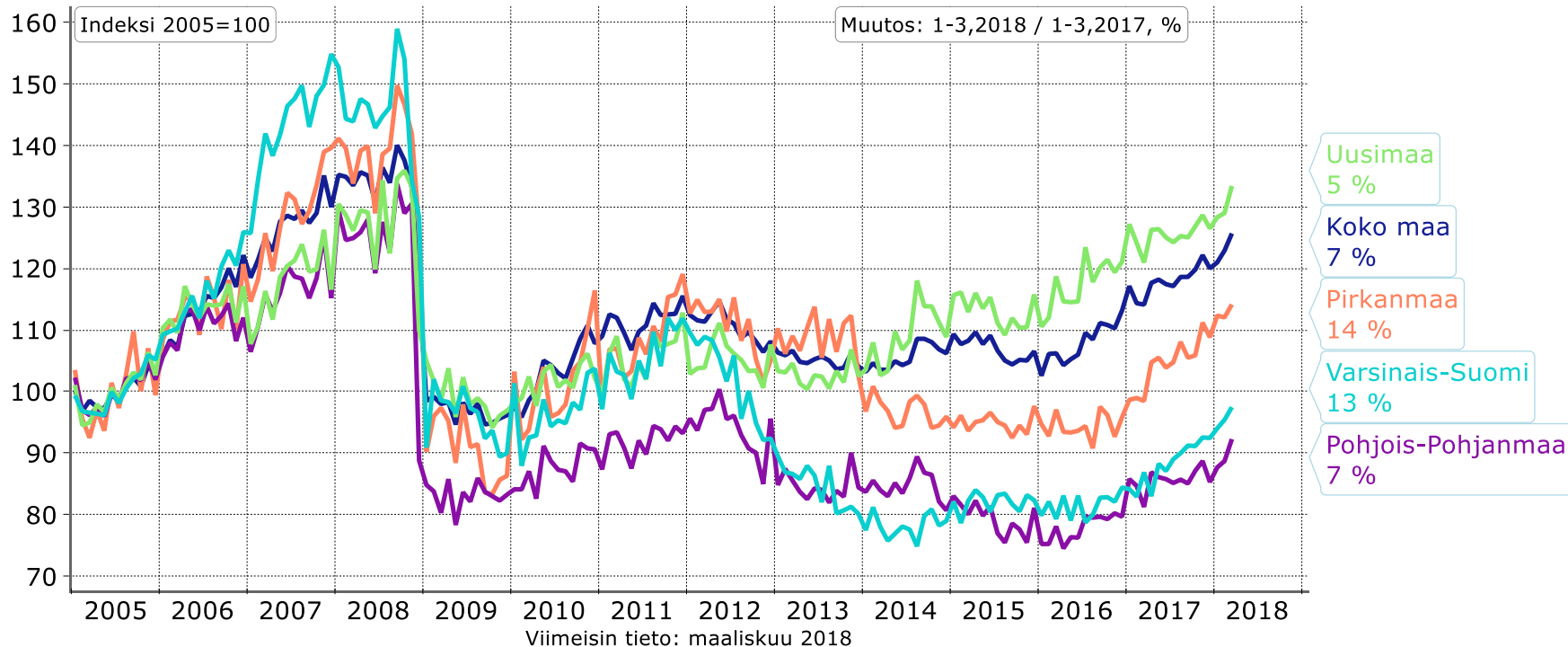
Muutos:	30.6.2018 / 30.6.2017	30.6.2018 / 31.3.2018	*) Pl. metallien jalostus, pelialan ohjelmistoyritykset ja datakeskukset
Vientiin:	+13 %	-2 %	
Kotimaahan:	+9 %	-7 %	
Yhteensä:	+12 %	-3 %	

Teknologiатеollisuuden yritysten saamissa tarjouspyynnöissä* käänne heikompaan

*) "Onko tarjouspyyntöjen määrässä viime viikkoina näkyvissä oleellista vähenemistä tai lisääntymistä, kun verrataan tilannetta noin kolme kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen". Saldoluku = niiden yritysten osuus, joissa tarjouspyyntöjen määrä on lisääntynyt - niiden yritysten määrä, joissa tarjouspyyntöjen määrä on vähentynyt.

Teknoliateollisuuden liikevaihto alan merkittävimmillä alueilla Suomessa

Teknoliateollisuus

Merkittävin elinkeino myös Varsinais-Suomessa

51 % alueen koko tavaraviennistä

51 % alueen koko elinkeinoelämän t&k-investoinneista

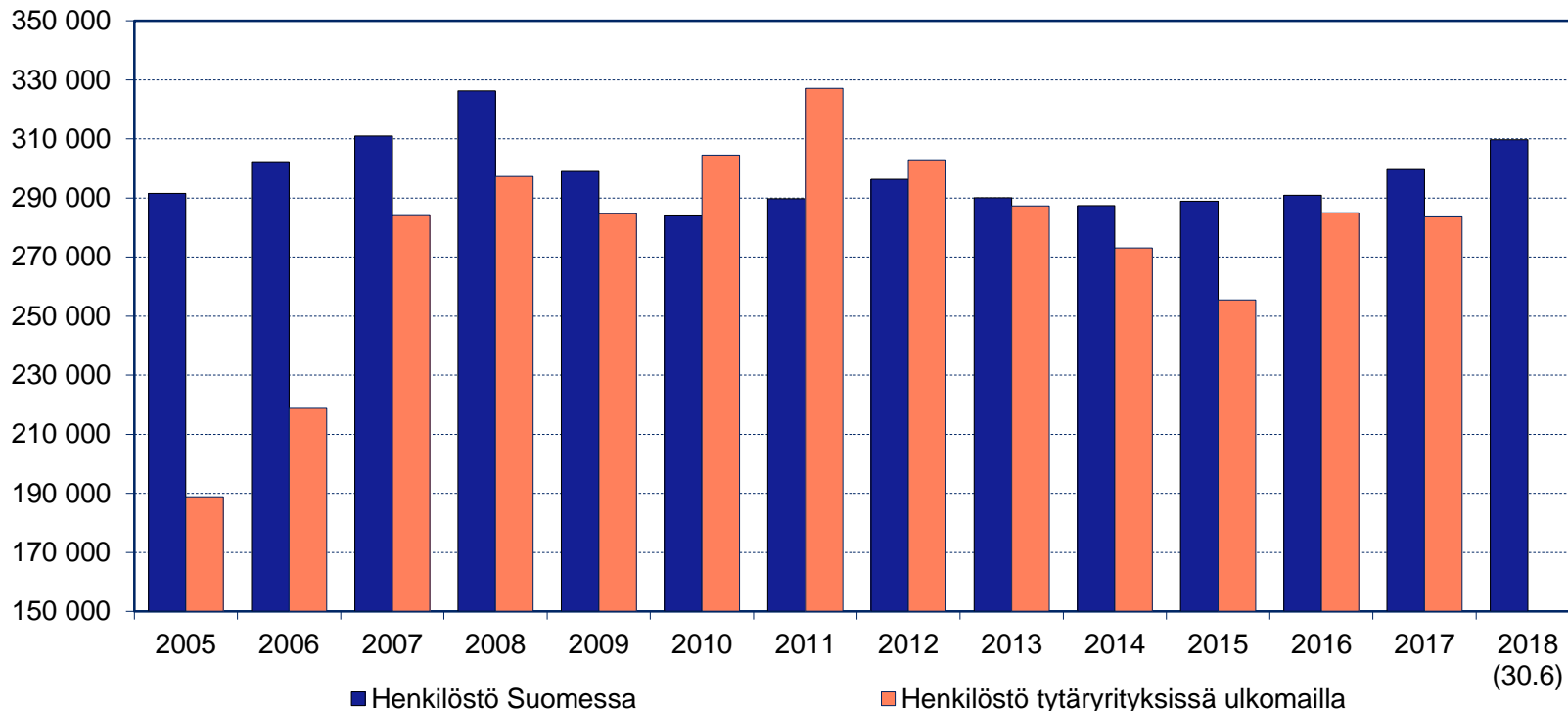

Työllisyysvaikutus 70 000 työpaikkaa eli kolmannes Varsinais-Suomen kaikista työllisistä. Alalla työskentelee suoraan 27 800 ihmistä, joista jokaisen välillinen työllisyysvaikutus vähintään 1,5 lisätyöpaikkaa. Vaikuttaa ratkaisevasti alueen ja Suomen muunkin työvoiman työllistymismahdollisuuksiin.

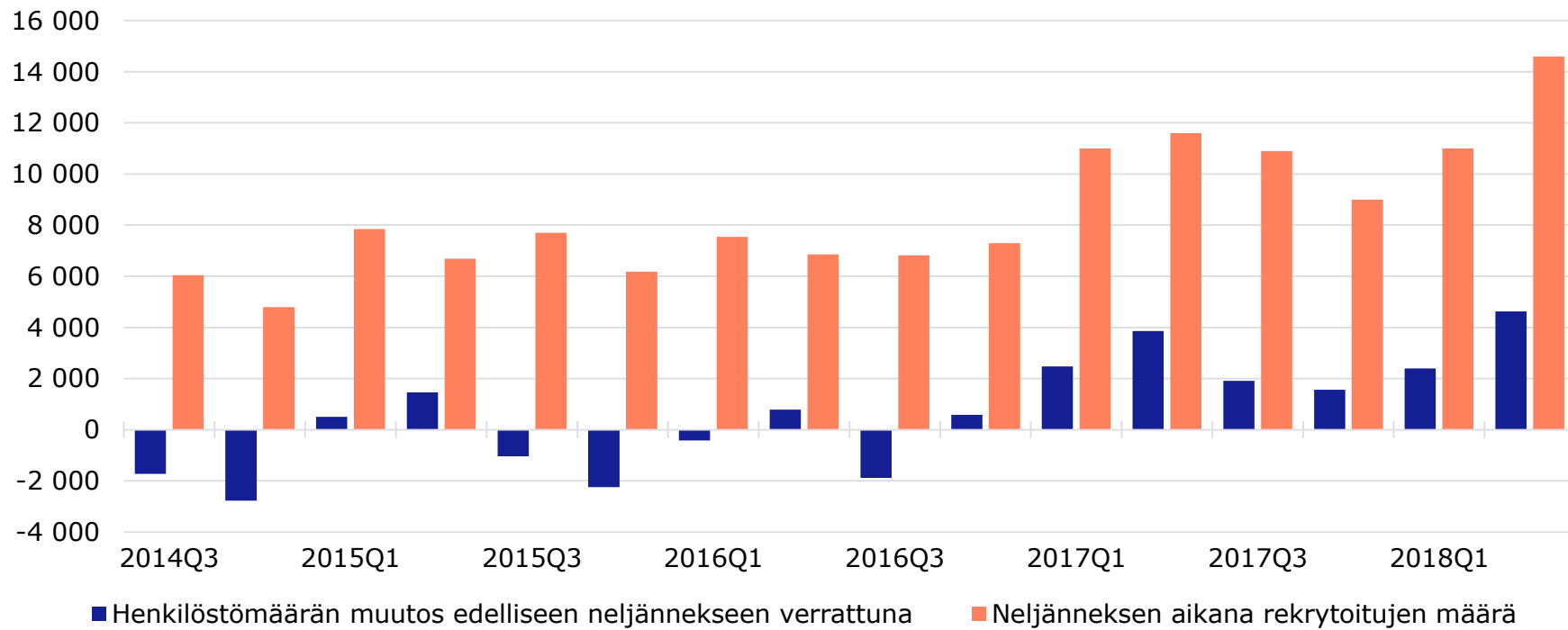
Teknoliateollisuus vuonna 2017:

	Varsinais-Suomessa	Koko maassa
Liikevaihto, mrd. euroa	5,3	73
Henkilöstön määrä	27 800	300 000

Teknoliateollisuuden henkilöstö Suomessa on kasvanut tänä vuonna 10 000:lla

Teknolgiateollisuus rekrytoi Suomessa tammi-kesäkuussa 26 000 ihmistä, 42 500 vuonna 2017

**9 ratkaisua Suomelle -
Teknologiaateollisuuden koulutus ja
osaaminen -linjaus 2018**

Teknolomiteollisuuteen tarvitaan yli 53 000 uutta osaajaa aikavälillä 2018 - 2021

henkilöstömäärän kasvu

27 000

(+9 %)

eläköityminen

26 500

Millaisia osaajia tarvitaan?

60 % korkeakoulututkinto

40 % ammatillinen

Miltä koulutustaustoilta?

tekniikan koulutus

muu koulutus

70 % =
36 800

30 % =
16 400

Mihin he sijoittuvat?

Suunnittelu ja
konsultointi

25 %

Kone ja metalli
Metallien jalostus

46 %

Elektr. & sähkö
Tietotekniikka

29 %

Teknolomiteollisuus tarvitsee vuosittain 13 400 uutta osaajaa, joista 70 % tekniikan aloilta. Nykyinen koulutusjärjestelmä tuottaa määrällisesti alle 50 % ammattiosaajien tarpeesta ja noin 70 % korkeakoulutettujen tarpeesta.

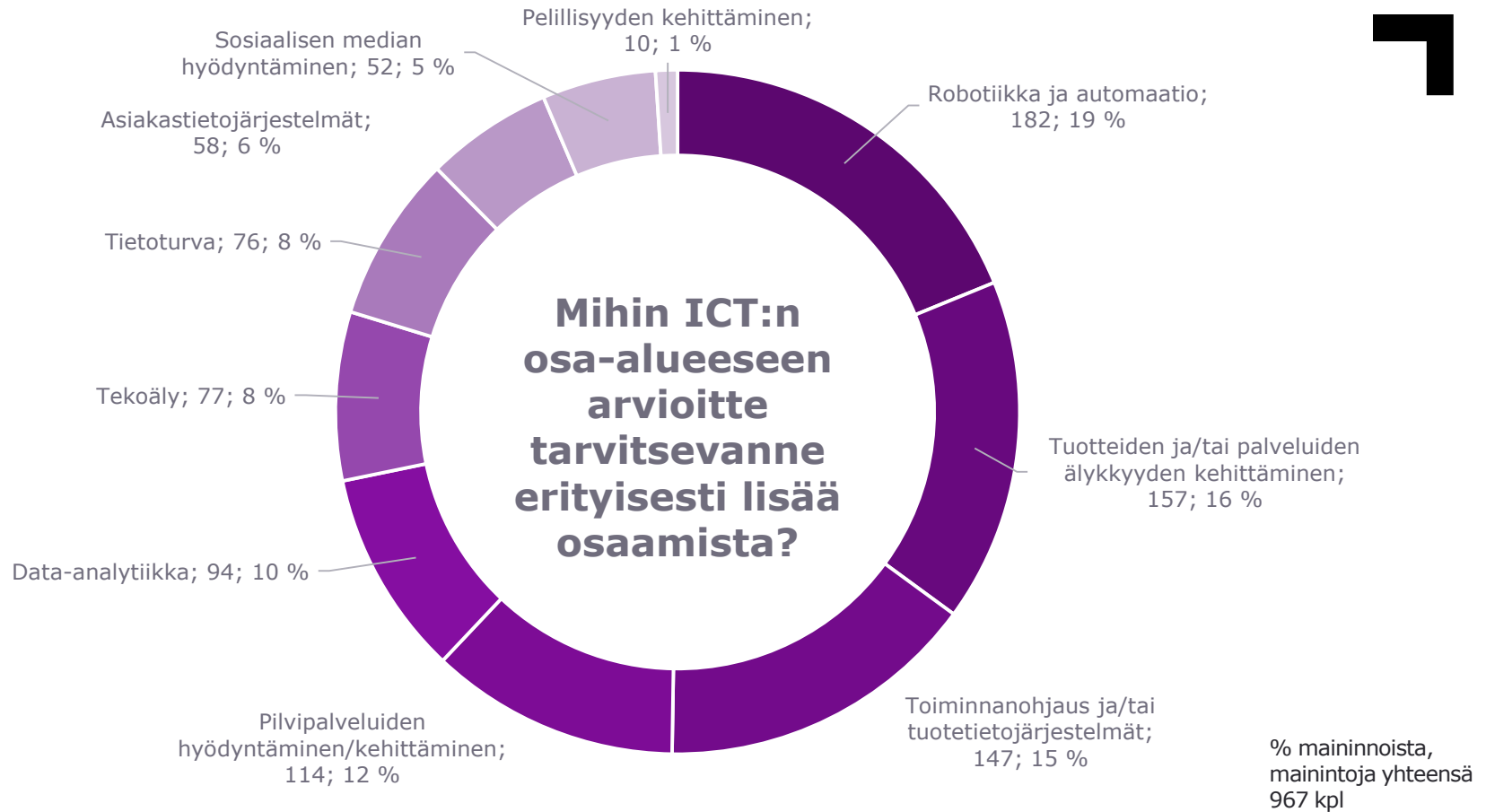

	Tarve	Vuosittain valmistuvat, jotka hakeutuvat teknolomiteollisuuteen	Vaje
Yliopisto *	2 500	1 900	600
AMK *	3 500	2 400	1100
Ammattikoulu **	3 200	1 500	1700
	<hr/> 9 200		

Teknologiатеollisuuden yritysten esille nostamia tärkeitä osaamistarpeita lähivuosina (vastanneet yritykset, N=349)

Digiosaaminen	Teknologiat ja järjestelmät	Liiketoiminta-osaaminen	Asiakkuus-osaaminen	Johtaminen	Tekniikka-osaaminen
Ohjelmointiosaaminen	Sensortechnologiat	Uudet	Asiakkuushallinta	Ihmisten johtaminen	Automaatio
Digitalisointi	Pilviteknologiat	liiketoimintamallit	Palvelumuotoilu	Strateginen	Robottiikka
Järjestelmien integrointi	5G	Arvoverkkojen hallinta	SaaS (software as a service)	johtaminen	Valmistusmenetelmät
Data-analytiikka	IoT	Alustatalouden liiketoimintamallit	After sales osaaminen	Työn johtaminen	3D-tulostus (metallit)
Tietokantaosaaminen	Toiminnanohjaus-järjestelmät (ERP)	Tuoteideoiden tunnistaminen	Myynti ja markkinointi	Tuotannonohjaus	Prosessiteknikka
Virtualisointi	CAM- ja CAD-järjestelmät	Tuotteistamis- ja kaupallistamis-osaaminen	Vienti- ja kv-osaaminen	Henkilöstöjohtaminen	Hydrauliikka
Konenäkö		Nopea tuotekehitys		Riskien hallinta	Energiätehoisuus
Tietomallintaminen		Kiertotalous		Toimitusketjun ja logistiikan hallinta	Akkuteknologiat
Tekoäly		Skaalautuvuuden hallinta			Uusiutuvat polttoaineet
Koneoppiminen		eBusiness			Ympäristöasioiden tuntemus
Neuroverkot		Some-viestintä			
Tietoturvallisuus					

9 haastetta Suomelle

Muuttuva työ ja osaaminen

1. Osaajien saatavuus.

Teknologiaeteollisuus tarvitsee yli 53 000 osaajaa lisää aikavälillä 2018 - 2021. Mistä osaajat?

2. Osaamisen muutos.

Alalle tarvitaan nopeasti uudenlaista osaamista. Koulutusjärjestelmään tarvitaan lisää ennakoivuutta ja reagointikykyä.

3. Työelämän murros.

Muuttuva työelämä edellyttää joustavia lisä- ja uudelleen kouluttautumisen mahdollisuuksia halki elämän.

Koulutusjärjestelmä mahdollistajaksi

4. **Perusopetuksen taso.** Peruskoulun ja lukion tulee tarjota vahva perusta tulevaisuuden valinnoille koko ikäluokalle. Perusopetuksen oppimistulokset on käännettävä kasvuun.

5. **Ammatillisen koulutuksen laatu.** Valmistuneiden osaaminen ei vastaa muuttuvan työelämän ja uudistuvan teknologiaeteollisuuden tarpeita. Liian moni keskeyttää opintonsa.

6. **Yliopisto- ja AMK-verkoston kilpailukyky.** Globaali kilpailu osaamisesta kiristyy. Korkeakouluverkoston tulee olla kansainvälisesti kilpailukykyinen. Ohjauksen ja rahoituksen tulee kannustaa yritysyhteistyöhön.

Suomi huipulle

7. **Alan vetovoima.** Nuoret eivät tunne teknologia-alaa, ainakaan omakseen. Tytöt eivät koe matematiikkaa ja teknologiaa itselleen merkityksellisinä.

8. **Yritysten omat toimet.** Yritysten pitää aktiivisesti parantaa teknologia-alan kiinnostavuutta, luoda kumppanuuksia ja kehittää omaa osaamistaan.

9. **Toimintaympäristö.** Suomen tulee olla toimintaympäristönä kilpailukykyinen ja houkutella investointeja sekä maailman parhaita osaajia.

Yritysten omilla toimilla suuri merkitys

Yritykset investoivat monella tapaa osaamiseen ja osaajien saatavuuteen ja innovaatiokyvykkyyteen.

Innovaatiokyvykkyys	Osaajien saatavuus	Osaamisen kehittäminen
<p>Työpajat ja poikkitieteelliset projektit Diversiteetin kasvattaminen Innovaatiopalkkiot ja -kilpailut Uusien teknologioiden käyttöön ottaminen mahdollisimman laajasti Yhteistyö innovaatioyhteisöjen ja tutkijoiden kanssa, ekosysteemit EU ja Tekes kehityshankkeisiin osallistuminen</p>	<p>Kouluttaminen yrityksen tarpeisiin Oppilaitosyhteistyö (esim. harjoittelupaikat, projektityöt tai opintonäytetyöt) Läsnäolo oppilaitoksissa (opetuksen suunnittelu, toteutus, oppilaiden ohjaus, yhteiset tapahtumat, mukana hallinnossa) Yrityskohtaiset trainee-ohjelmat alan opiskelijoille Työnantajakuvaan kehittäminen Rekrytointipalkkiot Henkilöstöedut Työaikajoustoista sopiminen</p>	<p>Osaamisen kehittäminen yli yksikkörajojen muodostetuissa tiimeissä Osaamisenanalyysien kautta tarpeiden kartoittaminen Vapaat koulutuspäivät Henkilökohtaisen koulutuksen järjestäminen eCampus Sisäiset koulutusohjelmat Jatkotutkintoihin kouluttaminen Oppimistilaisuudet sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden toimesta</p>
<p>Työsuhteen elinkaaren hallinta ja urapolkujen luominen Työtehtävien kierrätys Kaikille avoimet onlinekurssit uusien osaajien alalle saamiseksi Aktiivinen toiminta kohdennetuissa meetup-tapahtumissa Henkilökunnan kannustaminen työskentelemään uusien teknologioiden kanssa</p>		

Kiitos!

Teppo.virta@teknologiateollisuus.fi

0400 827 368

Teknologia kehittyy – työ, osaaja- ja osaamistarpeet muuttuvat

- 1. Osaajien saatavuus**
- 2. Osaamisen muutos**
- 3. Työelämän murros**

Ratkaisumme:

- **Tuodaan digiosaaminen kaikille koulutusasteille ja –tahoille**
  - Tarvitaan sekä perus- että huippuosaamista.
  - Lähivuosien tarve yli 11000 uutta digitalisaation, tekoälyn ja data-analytiikan osaajaa.
- **Lisäpanostuksia jatkuvaan oppimiseen**
  - Käynnistetään laajoja lisä- ja muuntokoulutusohjelmia julkisen sektorin ja elinkeinoelämän yhteistyönä.
- **Suomi tarvitsee myös ulkomaisia osaajia**
  - Tehdään työperäinen maahanmuutto sujuvaksi ja ulkomaalaisten työllistämisen byrokratia pienemmäksi. Työllistetään ulkomaiset opiskelijat.
- **Katkeamaton opintopolku ja korkeampi valmistumis- ja työllistymisaste**
  - Lisätään hallitusti tekniikan alan aloituspaikkoja.

Koulutusjärjestelmä tulevaisuuden mahdollistajaksi

- 4. Peruskoulusta ja lukiosta pohja tulevaisuudelle**
- 5. Ammatillisen koulutuksen tavoitetaso korkealle**
- 6. Kilpailukykyinen korkeakouluverkosto**

Ratkaisumme:

- **Matemaattisia taitoja tarvitaan tulevaisuudessa yhä enemmän**
  - Pitkän matematiikan ja fysiikan kirjoittajia tarvitaan lisää. Matematiikan painoarvoa tulee lisätä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa.
  - Panostetaan opettajien LUMA-osaamiseen ja opetustaitoihin.
- **Ammatillisen koulutuksen reformin onnistuminen**
  - Koulutuksen laadun ja vaikuttavuuden parantamiseksi tarvitaan teknologia-aloille valtakunnallinen yhteistyöohjelma ja modernit oppimisympäristöt.
  - Kehitetään nuorille soveltuvaa oppisopimusmallia eri kokoisille yrityksille yhdessä oppilaitosten ja työntekijäjärjestöjen kanssa.
- **Kansainvälisesti kilpailukykyinen korkeakouluverkosto**
  - Korkeakoulujen tulee tähdätä maailman parhaisiin osaamisverkostoihin. Profiloituminen ja vaikuttavuus nostetaan strategiarahoituksen keskeisiksi kriteereiksi.
  - AMK:ien hallituksissa vahvistetaan elinkeinoelämän tuntemusta.

Suomi ja teknologia-ala houkutteleviksi

7. Teknologia-ala tutuksi nuorille

8. Yritysten oma toiminta

9. Suomi kilpailee globaalisti - kilpailutekijät

Ratkaisumme:

- **Koulutuksen eri asteiden välinen yhteistyö ja yhteistyö yritysten kanssa**
  - Annetaan nuorille enemmän tietoa ja kokemuksia tulevaisuuden valintojen tueksi tiiviillä koulutussektorien ja yritysten yhteistyöllä.
  - Tarjotaan opettajille ja oppilaanohjaajille monipuolisesti tietoa teknologia-alojen mahdollisuuksista sekä konkreettisia työkaluja.
- **Yritysten oma kyky kehittää osaamistaan**
  - Yritysten pitää aktiivisesti parantaa teknologia-alan kiinnostavuutta, rakentaa kumppanuuksia sekä kehittää omaa osaamistaan ja kykyään luoda uutta.
- **Suomi innovaatioiden kärkimaaksi**
  - Suomen tulee houkuttaa investointeja ja maailman parhaita osaajia.
  - Eri hallinnonalojen sekä yksityisen ja julkisen sektorin tavoitteellinen yhteistyö.
  - TIN 2030 vision toimeenpano.

Yritysten omilla toimilla suuri merkitys

Yritykset investoivat monella tapaa osaamiseen ja osaajien saatavuuteen ja innovaatiokyvykkyyteen.

Innovaatiokyvykkyys	Osaajien saatavuus	Osaamisen kehittäminen
<p>Työpajat ja poikkitieteelliset projektit Diversiteetin kasvattaminen Innovaatiopalkkiot ja -kilpailut Uusien teknologioiden käyttöön ottaminen mahdollisimman laajasti Yhteistyö innovaatioyhteisöjen ja tutkijoiden kanssa, ekosysteemit EU ja Tekes kehityshankkeisiin osallistuminen</p>	<p>Kouluttaminen yrityksen tarpeisiin Oppilaitosyhteistyö (esim. harjoittelupaikat, projektityöt tai opintonäytetyöt) Läsnäolo oppilaitoksissa (opetuksen suunnittelu, toteutus, oppilaiden ohjaus, yhteiset tapahtumat, mukana hallinnossa) Yrityskohtaiset trainee-ohjelmat alan opiskelijoille Työnantajakuvaan kehittäminen Rekrytointipalkkiot Henkilöstöedut Työaikajoustoista sopiminen</p>	<p>Osaamisen kehittäminen yli yksikkörajojen muodostetuissa tiimeissä Osaamisenanalyysien kautta tarpeiden kartoittaminen Vapaat koulutuspäivät Henkilökohtaisen koulutuksen järjestäminen eCampus Sisäiset koulutusohjelmat Jatkotutkintoihin kouluttaminen Oppimistilaisuudet sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden toimesta</p>
<p>Työsuhteen elinkaaren hallinta ja urapolkujen luominen Työtehtävien kierrätys Kaikille avoimet onlinekurssit uusien osaajien alalle saamiseksi Aktiivinen toiminta kohdennetuissa meetup-tapahtumissa Henkilökunnan kannustaminen työskentelemään uusien teknologioiden kanssa</p>		

Kiitos!

Teppo.virta@teknologiateollisuus.fi
0400 827 368

